

Handreiking voor het schrijven van een beleidsplan cultuuronderwijs

Het Motto

Een motto of 'beweegreden' is een korte tekst die de bedoeling van iets weergeeft. In dit geval een korte en krachtige zin die aangeeft waar jullie voor staan als het over cultuuronderwijs gaat. Vaak wordt ook een citaat gebruikt om de bedoeling duidelijk te maken.

Voorbeelden

Kunst is de taal die ons bindt

Oecumenische basisschool Elout uit Amsterdam

Laat zien wie je bent

Ervaren door doen

Basisschool De Fontein, Limburg

Zijn wie je bent met al je talent

Slootermeerschool

Drama speel je niet, dat ben je

Deel 1 De Inleiding

Waar gaat dit plan over? Wat wordt verstaan onder cultuuronderwijs?

Waarom en voor welke doelgroep wordt dit plan geschreven?

Algemene informatie van mijn school:

Informatie over de school en de directe omgeving die van belang is voor cultuuronderwijs.

Denk daarbij aan:

- De leerlingenpopulatie (samenstelling, achtergrond)
- De (culturele) omgeving waarin de school staat
- De onderwijsvisie van de school

Bronnen:

Het schoolplan of de schoolgids.

Deel 2 Visie op cultuuronderwijs

Waarom vindt onze school cultuuronderwijs belangrijk? Hoe draagt cultuuronderwijs bij aan de ontwikkeling van de kinderen?

Een visie kun je omschrijven als een idee met de kracht om werkelijkheid te worden. Met een visie ben je in staat om vorm en richting te geven aan de toekomst en help je andere mensen om samen met jou die toekomst ook waar te maken.

Bronnen:

- de schoolvisie
- vanuit eigen beleving team, opdracht 'muurtje bouwen'
- analyse naar aanleiding van inventarisatie huidige culturele activiteiten

Een voorbeeld

'We zien kinderen spelen in hun vrije tijd. Maar wordt er wel echt gespeeld? Spelen vraagt erg veel energie, inventiviteit en doorzettingsvermogen. Kinderen kun je leren spelen. Kinderen hebben volop impulsen nodig om zich te ontplooien door creativiteit. We moeten ze deze speelruimte/ impulsen bieden! Ruimte thuis, op straat en op school, maar ook geestelijke ruimte, om te mogen zijn, wie je bent en je te kunnen ontplooien door creativiteit. Dit kan door beeldende, muzikale en bewegingslessen, maar ook door dramalessen. Zo bied je het kind de ruimte om te ervaren wie hij is, wat hij kan, wat hij niet kan en om zijn eigen identiteit ontdekken.'

Kunstmagneetschool Prinses
Ireneschool, Den Haag

Leerdoelen

Net als voor de andere leergebieden heeft de overheid kern-doelen geformuleerd voor cultuuronderwijs, waarin globaal staat beschreven wat leerlingen aan het einde van het basis-onderwijs moeten kunnen en weten. (bron: [Kerndoelen Primair Onderwijs. Publicatie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, april 2006](#))

Met leerdoelen beschrijf je welk niveau van kennis, houding en vaardigheden een kind in groep 8 zou moeten hebben bereikt, dat past bij de visie van de school. Leerdoelen zijn vergelijkbaar met competenties, ze geven aan hoe en wat een leerling kan ontwikkelen als het (cultuur)onderwijs volgt. Culturele competenties maken deel uit van het receptief (beleven, waarnemen), het onderzoekend, het creërend (produceren), het reflecterend en het presenterend vermogen. Daarnaast zijn sociale competenties als samenwerken en zelfstandig werken belangrijk bij cultuuronderwijs. ([Raamleerplannen cultuuronderwijs Amsterdam 2013-2014](#))

Een voorbeeld voor drama vanuit de eerder beschreven visie:

Receptief vermogen:

De leerling is meerdere malen in aanraking gekomen met professionele theatervoorstellingen

Creërend vermogen:

De leerling leert gevoelens, ideeën, gebeurtenissen en personages te verbeelden door middel van spel en drama. De leerling ontwikkelt door het volgen van gestructureerde dramalessen meer lef en zelfvertrouwen.

Presenterend vermogen:

De leerling voert samen met medeleerlingen een theatervoorstelling op.

Reflecterend vermogen:

De leerling is in staat als toeschouwer te reflecteren op voorstellingen.

Deel 3 Cultuuronderwijs in onze school

Huidige en gewenste situatie

In dit hoofdstuk beschrijf je hoe het cultuuronderwijs nu ingevuld en georganiseerd wordt en wat jullie in de toekomst willen. Daarbij zijn de visie en leerdoelen het uitgangspunt.

Voor het in kaart brengen van de huidige situatie kan de tool 'inventarisatie van cultuuronderwijs' gebruikt worden.

Beschrijf de huidige en toekomstige situatie van het cultuuronderwijs.

Huidige situatie <i>Een globale beschrijving van de invulling en organisatie van het cultuuronderwijs op dit moment.</i>	Analyse <i>Wat valt op? Wat gaat goed en wat gaat minder goed?</i>	Gewenste situatie <i>Een globale beschrijving van hoe het cultuuronderwijs er in de toekomst (over drie à vier jaren) uit gaat zien.</i>
Denk aan: • Wie voert de lessen uit (leerkracht, vakleerkracht, externe partij); • Plek van cultuuronderwijs: projectmatig, in leerlijnen, gekoppeld aan andere vakgebieden; • Inzet van leermiddelen.		Denk aan: • De visie en leerdoelen; • De expertise van de leerkrachten; • Plek van cultuuronderwijs: projectmatig, in leerlijnen, gekoppeld aan andere vakgebieden; • De samenwerking met externe partijen; • Inzet van leermiddelen.

Organisatie en middelen

Organisatie

- Beschrijf hoe op dit moment het cultuuronderwijs georganiseerd wordt.
- Hoe worden keuzes gemaakt?
- Wie organiseert het activiteitenprogramma?
- Hoe willen jullie cultuuronderwijs in de toekomst organiseren?

Middelen

- Beschrijf welke middelen er beschikbaar zijn en welke nodig zijn voor in de toekomst?
- Welke ruimten zijn er nu beschikbaar voor cultuuronderwijs? Welke plannen zijn er in de toekomst?
- Hoe is het beschikbare budget voor cultuuronderwijs op dit moment opgebouwd?
- Waar wordt dit budget globaal aan besteed? (activiteiten, materialen enzovoort)
- Moeten jullie als school een beroep doen op andere budgetten om activiteiten die leiden tot de gewenste situatie voor cultuuronderwijs te kunnen bekostigen?

Evaluatie van het cultuuronderwijs

Beschrijf hier op welke wijze het cultuuronderwijs nu geëvalueerd wordt. Wat wordt er geëvalueerd en op welke manier? Hoe ga je in de toekomst evalueren? Denk daarbij aan de verschillende niveaus: leerling/leerkracht en activiteiten-programma/beleid. Hoe pak je het aan?

Deel 4 Plan van aanpak cultuuronderwijs

In het plan van aanpak wordt beschreven hoe voorgenomen beleidsdoelstellingen gerealiseerd gaan worden.

Formuleer de beleidsdoelstellingen voor de komende drie à vier jaar.

Gebruik daarvoor de informatie in dit beleidsplan over de visie op cultuuronderwijs en leerdoelen en over de gewenste situatie uit het hoofdstuk 'cultuuronderwijs op school'.

Formuleer de beleidsdoelstellingen zo SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden) mogelijk.

Een voorbeeld

We willen in de komende vier jaren een doorgaande lijn voor drama opzetten zodat er wekelijks een uur dramales door de hele school wordt gegeven (beleidsvoornemen).

We willen in iedere groep door het jaar heen muziek- en beeldende lessen aanbieden, opdat ieder kind zijn talenten in verschillende gebieden kan ontdekken en ontwikkelen.

Beleidsdoelstellingen	Actiepunten in de komende jaren			
	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Doorgaande lijn voor drama opzetten: iedere groep doet één uur dramalessen per week iedere groep bezoekt een professionele theatervoorstelling	Werkgroep voert uitgebreide inventarisatie onder het team uit Cultuurcoördinator plant overlegmomenten met theatereducatie-deskundige Cultuurcoördinator plant teambijeenkomst over visie en doelen drama Werkgroep plant theater-voorstellingen voor alle groepen Werkgroep organiseert Introductie van proeflessen Leerkrachten starten met proeflessen januari in groep 1 tot en met 3 Werkgroep evalueert met leerkrachten proeflessen	Introductie dramalessen in groep 4 tot en met 6 Evaluatie dramalessen Evaluatie implementatie doorgaande lijn met Mocca Plannen theatervoorstellingen voor alle groepen	Introductie dramalessen in groep 7 en 8 Evaluatie dramalessen Evaluatie implementatie doorgaande lijn met Mocca Plannen theatervoorstellingen voor alle groepen	
We willen in iedere groep door het jaar heen muziek- en beeldende lessen aanbieden, opdat ieder kind zijn talenten in verschillende gebieden kan ontdekken en ontwikkelen	Cultuurwerkgroep maakt selectie van aanbod muziek Per bouw wordt keus gemaakt Iedere leerkracht legt contact met gekozen instelling en plant activiteit in			

Dit overzicht is eventueel uit te breiden met de benodigde faciliteiten of middelen